

Голові разової спеціалізованої вченої ради для присудження ступеня доктора філософії Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктору політичних наук, професору Нагорняку М.М.

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу Тимощука Ярослава Васильовича "Механізми реалізації державної політики розвитку залізничних вантажних перевезень в Україні", подану до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – публічне управління та адміністрування

Дисертаційна робота Тимощука Ярослава Васильовича на тему «Механізми реалізації державної політики розвитку залізничних вантажних перевезень в Україні» є актуальним, самостійним і завершеним науковим дослідженням, у якому здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано вирішення важливого наукового завдання у сфері публічного управління та адміністрування, що полягає у розробленні теоретико-методологічних та прикладних засад удосконалення механізмів реалізації державної політики розвитку залізничних вантажних перевезень в Україні.

1. Актуальність теми дисертаційного дослідження

Актуальність обраної теми зумовлена стратегічним значенням залізничного транспорту для функціонування національної економіки, забезпечення логістичної безперервності, зміцнення експортного потенціалу держави, підтримання стабільного вантажообігу та реалізації транзитних можливостей України. На сучасному етапі розвитку держави залізничні вантажні перевезення мають не лише економічне, а й безпекове, соціальне та геополітичне значення.

Водночас функціонування і розвиток сфери залізничних вантажних перевезень супроводжуються низкою системних проблем, пов'язаних із зношеністю інфраструктури, дефіцитом інвестиційних ресурсів, недосконалістю інституційного забезпечення, необхідністю модернізації системи державного регулювання, адаптацією національного законодавства до європейських стандартів та потребою у формуванні ефективних механізмів публічного управління у цій сфері. З огляду на це обрана дисертантом тема є актуальною, своєчасною та відповідає пріоритетним напрямкам розвитку науки публічного управління та адміністрування.

2. Зв'язок теми дисертації з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота відповідає сучасним напрямкам наукових досліджень у галузі публічного управління та адміністрування, пов'язаним із проблематикою реалізації державної транспортної політики, реформування

транспортної системи, удосконалення механізмів державного регулювання інфраструктурних галузей, цифровізації публічного управління та забезпечення інституційної спроможності держави у стратегічно важливих секторах економіки.

3. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій

Дисертація характеризується належним рівнем теоретичного, методологічного та прикладного опрацювання теми. Автором проаналізовано значний масив наукових праць вітчизняних і зарубіжних учених, нормативно-правових актів, стратегічних документів, аналітичних матеріалів та статистичних даних, що дало змогу всебічно розкрити сутність механізмів реалізації державної політики розвитку залізничних вантажних перевезень.

Обґрунтованість наукових положень забезпечується використанням комплексу загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, серед яких системний аналіз, структурно-функціональний підхід, інституційний аналіз, логіко-семантичний метод, порівняльний метод, узагальнення та прогнозування. Вибір та застосування методів є коректними й адекватними меті та завданням дисертації.

Зміст роботи є логічно побудованим, матеріал викладено послідовно, основні положення аргументовано, а висновки випливають із проведеного аналізу. Дисертант демонструє належний рівень володіння категоріальним апаратом спеціальності, вміння узагальнювати наукові підходи та адаптувати їх до потреб практики публічного управління.

4. Наукова новизна одержаних результатів

Наукова новизна дисертації полягає у тому, що в ній розроблено цілісний науковий підхід до осмислення механізмів реалізації державної політики розвитку залізничних вантажних перевезень в Україні як складної багатокомпонентної системи управлінського впливу, яка охоплює правові, організаційні, інституційні, економічні, стратегічні та інформаційні механізми.

До науково нових положень, що заслуговують на позитивну оцінку, належать:

уточнення понятійного апарату у сфері державної політики розвитку залізничних вантажних перевезень;

визначення сутності та структури механізмів реалізації відповідної державної політики;

виокремлення ключових проблем функціонування системи публічного управління у досліджуваній сфері;

обґрунтування напрямів удосконалення інституційного, нормативно-правового та організаційного забезпечення розвитку залізничних вантажних перевезень;

розроблення практичних рекомендацій щодо посилення ефективності державної політики на засадах стратегічного планування, цифровізації, євроінтеграції та модернізації інфраструктури.

Запропоновані автором результати мають наукову цінність і

розширюють предметне поле досліджень у межах спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування.

5. Теоретичне та практичне значення результатів дослідження

Теоретичне значення дисертації полягає в поглибленні наукових уявлень про зміст і особливості механізмів реалізації державної політики розвитку залізничних вантажних перевезень, розширенні методологічного інструментарію дослідження транспортної політики в системі публічного управління, а також у розвитку наукових підходів до аналізу інституційного забезпечення стратегічних секторів економіки.

Практичне значення роботи зумовлюється можливістю використання її положень і рекомендацій:

- у діяльності органів державної влади, відповідальних за формування та реалізацію транспортної політики;

- у процесі вдосконалення нормативно-правової бази функціонування залізничного транспорту;

- під час підготовки та реалізації державних і галузевих програм розвитку вантажних перевезень;

- у діяльності підприємств транспортної галузі;

- у навчальному процесі та науково-дослідній роботі.

6. Повнота викладення основних положень дисертації в публікаціях автора

Основні положення, висновки та результати дисертаційного дослідження знайшли відображення у наукових публікаціях автора. Їх кількість та зміст, за умови відповідності встановленим вимогам, можна оцінити як достатні для апробації результатів дисертаційного дослідження. Опубліковані праці відображають основні етапи наукового пошуку та репрезентують ключові положення дисертації.

7. Оцінка мови, стилю та оформлення дисертації

Дисертація написана на належному науковому рівні, державною мовою, із дотриманням вимог до стилю наукових праць. Текст викладено грамотно, логічно, з використанням належного термінологічного апарату. Структура роботи відповідає поставленій меті та завданням дослідження. Оформлення дисертації в цілому відповідає загальноприйнятим вимогам до такого виду наукових праць.

8. Дотримання принципів академічної доброчесності

Дисертаційна робота виконана з дотриманням принципів академічної доброчесності. У роботі наявні необхідні покликання на використані джерела, коректно відображено наукові підходи інших авторів, а основні положення мають авторський характер. Під час ознайомлення з дисертацією та публікаціями здобувача ознак академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації або інших порушень академічної доброчесності не встановлено.

9. Дискусійні положення та зауваження

Поряд із загальною позитивною оцінкою дисертації вважаю за необхідне висловити окремі зауваження та побажання, які мають дискусійний характер

і не впливають на загальний високий рівень роботи:

1. У роботі доцільно було б більш детально розкрити співвідношення механізмів державної політики розвитку залізничних вантажних перевезень із загальними механізмами державного управління транспортною системою.

2. Бажано було б розширити аналіз європейських моделей реформування залізничного сектору, зокрема щодо розмежування функцій держави, регулятора та оператора інфраструктури.

3. Окремі практичні рекомендації автора потребують більшої конкретизації щодо інструментів реалізації, строків упровадження та очікуваних показників ефективності.

4. У дисертації можна було б ширше використати кількісні показники для ілюстрації ефективності запропонованих підходів до вдосконалення державної політики.

Висловлені зауваження не мають принципового характеру та не знижують наукової цінності дисертаційної роботи.

10. Відповідність дисертації вимогам чинного законодавства

Дисертаційна робота Тимощука Ярослава Васильовича є завершеним самостійним науковим дослідженням, містить нові науково обґрунтовані результати, що розв'язують важливе наукове завдання у сфері публічного управління та адміністрування.

За актуальністю, ступенем наукової новизни, обґрунтованістю, теоретичним і практичним значенням отриманих результатів дисертація відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами), а також вимогам, установленим для дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування.

11. Загальний висновок

Дисертаційна робота Тимощука Ярослава Васильовича на тему «Механізми реалізації державної політики розвитку залізничних вантажних перевезень в Україні» є актуальною, самостійною, завершеною науковою працею, виконаною на належному теоретичному і методологічному рівнях, містить науково нові результати та практичні рекомендації, що мають значення для розвитку науки публічного управління та адміністрування.

Вважаю, що Тимощук Ярослав Васильович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування.

Опонент,

**доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри економіки та публічного
управління факультету програмної інженерії та
бізнесу Національного аерокосмічного**

університету "Харківський авіаційний інститут"

Андрій ДЄГТЯР